

FNOI INFO

HESTER KLEIN LANKHORST;
**‘De transitie naar een
circulaire economie is
een van de grootste
maatschappelijke uit-
dagingen van onze tijd.’**

**Health & Safety
heeft topprioriteit**

ANE-DICK STERINGA:
**‘De afvalsector zit
in het hart van de
circulaire economie.’**

COLOFON

Column Gerard Nijssen	2 - 3
Interview Hester Klein Lankhorst	4 - 6
Bedden van golfkarton op de Olympische Spelen	6
Ane-Dick Steringa bestuurslid van de FNOI	7 - 8
Veilig werken - voorkomen is beter dan genezen	9
European Recycling Conference	10-11
Beleidsmakers in dialoog	12 - 14
60 jaar Lejeune Association Management	15
Kunst en papier	16

Aan deze FNOI INFO werkten mee:

Brenda van der Burg
 Lennert Vermaat
 Hans Koning
 Gerard Nijssen [column](#)
 Erik Timmermans (eind)redactie
 Frank van Veen [vormgeving](#)

FNOI

Postbus 85645
 2508 CH Den Haag
 T (070) 312 39 15 E mail@fnoi.nl

FNOI INFO is een uitgave van de Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie (FNOI). Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de FNOI.

Deze FNOI INFO wordt gedrukt op 170 grs. Silk. Deze papiersoort heeft het FSC Keurmerk.

C O L U M N

FNOI BLIJFT ZICH

**De FNOI is de belangenbehartiger voor de papierrecycling-
 branche in Nederland. Zij is hét platform en de spreekbuis
 voor de oudpapierbranche en de professionele archief- en
 datavernietigingsbedrijven.**

De FNOI verdedigt de gezamenlijke belangen van de leden. Daar-
 toe biedt zij uiteenlopende diensten, waaronder het voeren van
 lobby. In deze FNOI INFO is te lezen wat dit inhoudt. Ons bureau
 ijvert niet aflatend voor een einde-afval-status voor oudpapier. Dat
 gebeurt in Den Haag maar ook in Brussel, via de Europese koepel-
 organisatie EuRIC die dit jaar haar tienjarig jubileum viert. Ik ben
 blij met de inzet van EuRIC, maar vooral ook met de samenwerking
 met deze organisatie. Mede hierdoor is de Nederlandse stem goed
 te horen in Brussel. Dat laatste heeft natuurlijk ook van doen met
 onze man in de Europese hoofdstad: Hans van de Nes. Helaas
 blijkt het noodzakelijk om ons duurzame werk continu onder de
 aandacht te brengen van de beleidsmakers. Recycling vormt een
 belangrijk onderdeel van een circulaire economie en een einde-
 afval-status helpt ons die dichter bij te brengen.

Uit de vele contacten met de achterban vloeien initia- tieven voort waarvan de leden direct profijt hebben

Ketensamenwerking

Naast lobby en het organiseren van bijeenkomsten waar leden
 elkaar ontmoeten en kennis delen, participeert de FNOI in tal
 van belangrijke keteninitiatieven, zoals Stichting Papierrecycling
 Nederland (PRN) en het Informatiecentrum Papier en Karton.
 Met organisaties als Verpact wordt nauw samengewerkt. In deze
 FNOI INFO vertelt Hester Klein Lankhorst, bestuursvoorzitter van
 Verpact, over het belang van recycling voor de totstandkoming
 van een circulaire economie.

Uit de vele contacten met de achterban vloeien initiatieven voort
 waarvan de leden direct profijt hebben. Zo werkt de FNOI samen

ONDERSCHEIDEN

Column > Gerard Nijssen

met EuRIC aan praktische handvatten voor de leden om zich tijdig en goed te kunnen voorbereiden op de regels uit de nieuwe Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA). En recentelijk presenteerde de FNOI een handreiking voor risico-arme interne verkeersstromen en het veilig werken met balen papier.

Health & Safety heeft topprioriteit

Het onderwerp Health & Safety heeft topprioriteit voor de FNOI. Arbeidsongevallen hebben vaak menselijk leed tot gevolg. Daarnaast leiden zij bij de werkgever tot organisatorische problemen. Om nog te zwijgen van imagoschade voor de sector en het desbetreffende bedrijf. Goede arbeidsomstandigheden, veiligheid, welzijn en gezondheid zijn niet vanzelfsprekend en vragen voortdurende aandacht. Voorkomen is beter dan genezen. De werkgever moet zorgen voor een gezonde en veilige werkplek. Hij moet meedenken over en meewerken aan een situatie waarbinnen werknemers hun werk op een veilige manier kunnen uitoefenen. Ook moet hij de medewerkers goed instrueren.

Handreiking om veiligheid te vergroten

De FNOI heeft een handreiking gepresenteerd met als doel de veiligheid in de branche te verhogen. Directe aanleiding voor het opstellen van de handreiking is een verzoek van de Nederlandse Arbeidsinspectie. De handreiking is gebaseerd op de resultaten van twee onderzoeken die zijn uitgevoerd in opdracht van de FNOI. De onderzoeken richtten zich op het veiliger maken van het proces van productie en op- en overslag van balen alsmede op het minimaliseren van de risico's van interne verkeersstromen. De handreiking bevat aanbevelingen en biedt praktische ondersteuning bij het opstellen van correcte werkinstructies. Met de handreiking ondersteunt de FNOI oudpapierbedrijven bij het inrichten van een veilig productieproces en een veilige werkomgeving. Ik ben enorm trots op deze handreiking. Met de handreiking laat de FNOI wederom haar toegevoegde waarde zien.

Werkbezoek beleidsmakers

Die waarde werd eveneens duidelijk tijdens een door PRN georganiseerd werkbezoek van twaalf beleidsmakers van de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Rijkswaterstaat. Op 29 oktober jl. bezochten zij onze sector.

Voorkomen is beter dan genezen. De werkgever moet zorgen voor een gezonde en veilige werkplek.

Naast een papierfabriek en een grafisch bedrijf voor verpakkingsdrukwerk werd een bezoek gebracht aan oudpapierbedrijf Veolia Utrecht. Uiteraard was de FNOI vertegenwoordigd om de beleidsmakers te verduidelijken wat onze sector nodig heeft om circulair te worden. Een einde-afval-status voor oudpapier bijvoorbeeld! De geslaagde en uiterst informatieve middag is een mooi voorbeeld van ketensamenwerking.

Ik eindig deze column feestelijk. Al jarenlang is Lejeune Association Management een waardevolle partner die uitvoering geeft aan het bureau en de branchetaken van de FNOI. Deze intensieve samenwerking helpt onze leden en versterkt de federatie. Op 31 oktober 2024 vierde Lejeune zijn 60-jarig jubileum met een inspirerend congres. Mede namens de FNOI feliciteer ik Lejeune van harte met deze mijlpaal!

INTERVIEW

HESTER KLEIN LANKHORST

BESTUURSVOORZITTER VERPACT

Sinds de fusie (met ingang van 2024) geeft Verpact uitvoering aan de producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen. Verpact bundelt de kracht en kennis van het voormalige Afvalfonds, Nedvang, het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (KIDV), Nederland Schoon en Statiegeld Nederland. In een interview vertelt Hester Klein Lankhorst, directeur en voorzitter van het bestuur van Verpact, over de fusie en de circulaire economie waar zij met Verpact aan werkt.

Producentenverantwoordelijkheid

Producenten en importeurs van verpakte producten zijn wettelijk verplicht de financiële en organisatorische verantwoording te nemen voor de preventie, inzameling en recycling van gebruikte verpakkingsmaterialen. Deze producentenverantwoordelijkheid werd tot 1 januari 2024 uitgevoerd door vijf partijen: het Afvalfonds, Nedvang, Statiegeld Nederland, het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (KIDV), en Nederland Schoon.

Vanaf 2024 vormen zij één organisatie die per maart van dit jaar onder de naam Verpact opereert. Klein Lankhorst: 'Het Afvalfonds bestond tien jaar. De vorming van Verpact is een belangrijke stap in de ontwikkeling van onze organisatie. De samenwerking maakt het mogelijk om efficiënter te werken en beter voorbereid te zijn op toekomstige wetgeving vanuit zowel Brussel als Den Haag.' Sinds september zijn genoemde partijen gezamenlijk onder één dak gehuisvest in Den Haag.

Wat betekent de fusie voor de papierrecyclingsector en de circulaire economie?

'De fusie versterkt onze slagkracht, en dat komt ook de papierrecyclingsector ten goede. Ons doel is om ketens te sluiten. Niet alleen die van papier en karton, maar ook die van andere materialen. De circulaire economie vraagt om een geïntegreerde

aanpak. Met Verpact kunnen we projecten, programma's en kennis beter op elkaar afstemmen. De fusie zorgt voor één aanspreekpunt. Ook kunnen we de systeemkosten zo laag mogelijk houden voor betalende bedrijven.' Verpact heeft een bestuur en een raad van toezicht. In die raad hebben de partijen zitting, die de grootste bijdrage leveren aan Verpact. 'Daarnaast voeren wij één maal in de drie maanden brancheoverleg met de betalende leden. Ook is er

specifiek overleg met partijen die het fonds vullen, zoals Stichting PRN en de papier- en kartonsector. Verder ben ik heel blij met het goede contact dat wij hebben met de FNOI, bijvoorbeeld over aanlevering van data die wij nodig hebben voor onze wettelijke monitoringstaak.'

Wat zijn uw persoonlijke drijfveren om bij Verpact te werken?

'Ik wil de wereld beter achterlaten, een beetje mooier maken. Maar ik vind het ook belangrijk dat bedrijven in Nederland (kunnen) blijven en hier verduurzamen. Dit bevordert de werkgelegenheid, zorgt voor behoud van grondstoffen en draagt bij aan zowel een gezonde economie als aan een schoon milieu. Duurzaamheid is cruciaal, maar de bedrijfseconomische kant is ook belangrijk.' Klein Lankhorst krijgt energie van haar werk. 'Geen dag is hetzelfde! Verpakkingen zijn heel zichtbaar, iedereen heeft er een mening over en de vele belanghebbenden hebben vaak tegenstrijdige belangen. Toch boeken we stap voor stap resultaten in deze

**Klein Lankhorst
krijgt energie
van haar werk.
'Geen dag
is hetzelfde!'**

complexe omgeving. Samenwerking is daarbij cruciaal.' Klein Lankhorst vindt het geweldig dat zij concreet bij kan dragen aan een groenere wereld. 'De impact van mijn werk ervaar ik dagelijks, bijvoorbeeld onderweg als ik mijn auto oplaad, een kop koffie drink en afvalbakken zie bij het laadstation.' Klein Lankhorst geniet van het werken met haar gemotiveerde collega's. 'De wens om de producentenverantwoordelijkheid goed uit te voeren en daarmee een schonere wereld te creëren, voel je in de hele organisatie van Verpact. Het is een feestje om te mogen werken met deze groep van 130 mensen.'

U pleit voor een minister voor de Circulaire Economie. Waarom?

'De transitie naar een circulaire economie is een van de grootste maatschappelijke uitdagingen van onze tijd. Het gaat niet alleen over afval, maar ook over het behoud van grondstoffen, geopolitieke onafhankelijkheid, werkgelegenheid en economische groei. Als Nederland echt serieus werk wil maken van de circulaire economie, hebben we een centrale regisseur nodig. Een minister die specifiek verantwoordelijk is voor dit dossier zou ervoor kunnen zorgen dat we de benodigde systeemverandering versnellen.'

Wat betekent deze systeemverandering voor de recycling van oudpapier en -karton?

'De circulaire economie vereist dat we anders gaan kijken naar grondstoffen. Papier en karton zijn goede voorbeelden van materialen die we hoogwaardig kunnen recyclen. Toch zijn er nog stappen te zetten. We zien bijvoorbeeld dat de papier- en kartonsector behoefte heeft aan een schone stroom oudpapier als grondstof, terwijl de kwaliteit van het oudpapier afneemt door een toename van lastig te recyclen verpakkingscomponenten zoals coatings en plastic laminaten. Ook kunnen de consumenten nog beter hun best doen; vies of nat papier/karton mag niet bij oudpapier. De vezels worden dan aangetast en zijn ongeschikt voor nieuwe papierproductie.'

Helpt een 'end-of-waste' status voor oudpapier bij het behalen van de doelstellingen die producenten wettelijk moeten behalen?

'Ik begrijp de wens van de oudpapiersector om een end-of-waste status voor oudpapier te krijgen. Naar mijn mening moet die status wel los worden gezien van de in de vraag genoemde doelstellingen. Voor papier betekent een end-of-waste status dat gerecycled papier niet langer als afval wordt beschouwd, maar als grondstof.

Dat is een belangrijke stap. Het kan het transport van oudpapier vereenvoudigen en verlaagt de administratieve lasten. Dat zou de afzetmogelijkheden kunnen verbeteren en daarmee de recycling kunnen verhogen. Maar de status brengt ook verplichtingen met zich mee, zoals het waarborgen van de kwaliteit van gerecycled materiaal. De papierrecyclingsector doet het op dit moment goed. Maar de situatie kan veranderen. Bijvoorbeeld door de eerder genoemde toename van het gebruik van laminaten. Voor Verpact

is het belangrijk dat de kwaliteit van de papierstroom zo hoog mogelijk blijft, zodat gerecycled papier een volwaardige grondstof blijft.'

Wat kan Verpact concreet betekenen voor bedrijven uit de recyclingsector?

'De druk op bedrijven neemt sterk toe. Denk aan nieuwe wetgeving zoals de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR). Die wetgeving is

ingewikkeld en zorgt voor nieuwe verplichtingen. Verpact biedt bedrijven kennis via training, webinars en (online) tools waarmee producenten kunnen nagaan hoe recyclebaar hun verpakking is en welke verbeteringen mogelijk zijn. Bovendien bieden we advies en ondersteuning bij innovatie, bijvoorbeeld door te helpen bij de implementatie van nieuwe, duurzamere verpakkingsmaterialen.'

Kan innovatie een rol spelen in de toekomst van de recyclingsector?

'We willen voorkomen dat materialen verloren gaan en zetten in op concrete oplossingen die bijdragen aan de circulaire economie. Denk voor papier en karton bijvoorbeeld aan het stimuleren van de ontwikkeling van goed recyclebare verpakkingen van papier en karton. Zonder nieuwe technologieën en processen komen we niet verder. Ander voorbeeld is de ban op export van oudpapier naar bepaalde landen. Er is nu al te weinig recyclingcapaciteit in Europa voor een groot aantal materialen. Dan heb je dus innovatie nodig. Ook daarbij kan Verpact helpen. Daarnaast hameren wij op een nationale industriepolitiek en Europese visie op circulariteit. Hierin vinden de FNOI en Verpact elkaar.'

Wat is de grootste uitdaging voor verpakkingen van papier en karton?

'Nederland loopt voorop met hoge recyclingpercentages. Toch zijn er uitdagingen. De grootste is het verbeteren van de scheiding en recycling van moeilijker verwerkbaar verpakkingen. Ik val misschien in herhaling, maar de laminaten die steeds vaker in verpakkingen worden gebruikt, zijn lastig te recyclen. Maar ook

'Ik begrijp de wens van de oudpapiersector om een end-of-waste status voor oudpapier te krijgen.'

INTERVIEW HESTER KLEIN LANKHORST

de mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in drukinkten is een issue dat al langer de aandacht heeft. We moeten hier samen op inspelen zonder de recyclingpercentages te laten dalen. Tariefdifferentiatie - een systeem waarin producenten die moeilijk recyclebare verpakkingen op de markt brengen, een hogere bijdrage betalen - kan een oplossing zijn om ervoor te zorgen dat de recyclebaarheid van papier en karton wordt vergroot. Zo'n systeem is er in feite al, want voor drankenkartons wordt een hoger tarief betaald. In 2025 gaan we kijken hoe we het systeem verder kunnen verfijnen. Daarnaast willen we preventie bevorderen. Hergebruik moet een prominentere rol gaan spelen. Waar mogelijk moeten we materialen hergebruiken, zodat ze niet door het hele recyclingproces hoeven.'

Hoe ziet u de toekomst van Verpact en de circulaire economie in Nederland?

'We staan aan de vooravond van een grote transitie, waarbij circulariteit de norm wordt. Ik heb er vertrouwen in dat we in 2050 circulair zijn. Verpact heeft een duidelijke rol in het verwezenlijken

van die toekomst; die van ketenregisseur. We moeten niet alleen voldoen aan de wettelijke eisen, maar ook verder kijken en investeren in een duurzame verpakkingsketen. Het gaat erom dat we als samenleving de juiste keuzes maken, waarbij ecologische en economische belangen hand in hand gaan. Onszelf kunnen opheffen omdat we niet meer nodig zijn, zou het mooiste zijn, maar het is niet realistisch te veronderstellen dat er, ook in de toekomst, geen enkele uitval is in productieprocessen.'

Samen op weg naar een circulaire toekomst?

'Zeker! Door in te zetten op innovatie, samenwerking en een eerlijk systeem, wil Verpact de weg vrijmaken voor een toekomst waarin afval niet langer een probleem is, maar een waardevolle grondstof. Met papier en karton als belangrijke schakels in deze keten, ligt er een uitdagende maar veelbelovende weg voor ons. Kwaliteit is daarbij de sleutel tot succes. Verpact wil daarbij graag samenwerken met de keten.'

OLYMPISCHE SPELEN PARIJS:

ATLETEN SLAPEN OP BEDDEN VAN GOLFKARTON

Tijdens de Olympische Spelen van 2024 in Parijs sliepen de sporters op 16.000 bedden gemaakt van een opmerkelijk materiaal: golfkarton. De keuze voor dit materiaal was onderdeel van de duurzaamheidsambitie van de organisatie. Zij wilde een van de meest milieuvriendelijke Spelen ooit organiseren.

De bedden zijn ontworpen door het Japanse bedrijf Airweave. Het idee voor golfkarton werd eerder succesvol toegepast tijdens de Olympische Spelen van Tokio in 2020. De bedden kunnen tot 200 kilogram dragen en boden de atleten het comfort dat ze nodig had-

den voor een goede nachtrust. Daarnaast zijn de bedden volledig recyclebaar. Naast duurzaamheid speelde de praktische kant een rol: golfkarton is licht en eenvoudig te (de)monteren. Dat vermindert de footprint en scheelde ook nog eens veel tijd!

ANE-DICK STERINGA

BESTUURSLID VAN DE FNOI

DE AFVALSECTOR ZIT IN HET HART VAN DE CIRCULAIRE ECONOMIE

Ane-Dick Steringa is bestuurslid van de FNOI. Als Value Chain Directeur Papier en Karton van recyclingbedrijf en FNOI-lid PreZero Nederland zet hij zich dagelijks in voor de circulaire economie. Welke ontwikkelingen ziet hij op dit gebied en welke rol spelen afvalverwerkende bedrijven bij de totstandkoming van die circulaire economie?

Van afval naar grondstof

De circulaire economie is volop in beweging. Het ultieme doel is om 100% circulair te zijn in 2050. Maar daarvoor moet nog veel gebeuren. Steringa: 'De missie van PreZero is glashelder: van afval nieuwe grondstoffen maken en bedrijven helpen stappen te zetten op weg naar *zero waste*. PreZero is net als andere leden van de FNOI actief betrokken bij het vormgeven van een circulaire economie. We werken gezamenlijk richting zo'n economie in 2025. De afvalsector zit dan ook in het hart van de circulaire economie. Onze leden spelen een cruciale rol bij de verwerking van afval in grondstoffen voor nieuwe producten.'

Ketenaanpak

'De kracht van PreZero is dat het bedrijf in de volledige keten actief is: van afvalinzameling en sortering tot de verwerking en

herintroductie van gerecyclede materialen. Doordat we direct bij de afvalstromen betrokken zijn, kunnen we gericht sturen op de kwaliteit van recycling. Daarbij zit duurzaamheid in ons DNA. We zetten in op het verhogen van de kwaliteit van secundaire grondstoffen en investeren in duurzame technologieën. Zo verlagen we de CO2-uitstoot in de hele keten. Dat betekent wel dat het soms meer energie kost om materialen beter te scheiden en te verwerken, maar die investering is cruciaal om onze ambities te bereiken.'

'Circulariteit betekent dat niets verloren gaat.'

PreZero sluit kringlopen

'Circulariteit betekent dat niets verloren gaat. Dat sluit perfect aan bij de ambitie van PreZero om afvalstromen zo efficiënt mogelijk om te zetten in nieuwe grondstoffen.' De grootste uitdaging voor de komende periode is volgens Steringa om de hele keten te betrekken bij de totstandbrenging van de circulaire economie. 'Bedrijven

Nederland is een koploper als het gaat om recyclepercentages voor oudpapier.

staan open voor verduurzaming, maar op het vlak van bewustwording van de noodzaak en mogelijkheden van circulaire oplossingen zijn we er nog niet. Daarnaast is in specifieke sectoren, zoals de medische industrie, nog veel winst te behalen op het gebied van afvalreductie en hergebruik. De sector moet blijven inzetten op innovatieve oplossingen die bijdragen aan een duurzame toekomst, zowel in het eigen bedrijfsproces van de ledenbedrijven als in de samenwerking met partners.'

Toekomst van deze sector

Nederland is een koploper als het gaat om recyclepercentages voor oudpapier. 82% van alle niet-verpakkingen van papier en karton die op de markt zijn gezet, wordt ingezameld en gerecycled. Steringa: 'En voor verpakkingen ligt dat percentage nog hoger. Dat is indrukwekkend, maar er is zeker nog ruimte voor verbetering, vooral op het gebied van kwaliteit. Schoon papier en karton is beter te

recyclen. Het zorgt voor duurzamere eindproducten. Naast kwantiteit kan de sector

zich ook richten op de zuiverheid van de ingezamelde stromen.' Wat de markt betreft is Steringa vol vertrouwen. 'De wereldwijde vraag naar karton blijft groeien, mede door de toename van e-commerce. Dat biedt kansen!'

Rol van de branchevereniging

De branchevereniging speelt volgens Steringa een belangrijke rol in de totstandkoming van een circulaire economie. 'De FNOI bevordert samenwerking tussen de verschillende spelers in de waardeketen. Breed gedragen innovatie binnen een circulaire economie kan niet door individuele bedrijven worden gerealiseerd. Het is een kwestie van samenwerken, kennis delen en gezamenlijk optrekken. De FNOI fungeert als katalysator van de dialoog tussen producenten, afvalverwerkers en overheid. Zij helpt obstakels weg te nemen, bijvoorbeeld op het gebied van regelgeving. We zitten midden in de circulaire transitie. Het FNOI-bestuur is vastbesloten om de weg naar *Zero Waste* verder uit te bouwen voor de leden. Door samen te werken kunnen we echt impact maken. De toekomst is circulair en onze sector staat klaar om die vorm te geven. Ik vind het een eer dat ik hieraan in FNOI-verband mijn steentje mag bijdragen. Samen met de collega's van concurrenten zorgen wij ervoor dat de recycling van oudpapier mogelijk én financieel aantrekkelijk blijft.'

MARKTBERICHTEN
OUDPAPIER

Al 20 jaar informatie die zich uitbetaalt.

Voor info mail naar: h.meinen@mrb-uitgevers.nl

VEILIG WERKEN:

P A P E R T O P A P E R

TOPPRIORITEIT IN DE OUDPAPIERSECTOR

Zoals voorzitter Gerard Nijssen in zijn column aangeeft, onderstreept de FNOI met de handreiking *Veilig werken met balen papier* het belang van Health & Safety in de oudpapiersector. Werkgevers spelen een cruciale rol bij het realiseren van een veilige en gezonde werkomgeving, door zowel de werkplek te verbeteren als hun medewerkers goed voor te lichten. De afgelopen oktober gepubliceerde handreiking van de FNOI biedt gerichte, praktische ondersteuning aan de leden, met als doel de veiligheid in de sector verder te bevorderen.

Voorkomen is beter dan genezen.

Arbeidsongevallen leiden niet alleen tot menselijk leed. Zij kunnen ook ernstige gevolgen hebben voor bedrijven, zoals organisatorische problemen en imagoschade. Veilige arbeidsomstandigheden vragen om voortdurende aandacht en zorg, want voorkomen is beter dan genezen. De nieuwe handreiking van de FNOI richt zich specifiek op het veilig werken met balen (oud)papier en op het optimaliseren van interne verkeersstromen. Op deze vlakken is verdere verbetering van de veiligheid gewenst. Zowel bij oudpapierbedrijven als in andere sectoren waar met balen (oud)papier wordt gewerkt.

Interne verkeersstromen en werken met balen papier

De handreiking is gebaseerd op een tweetal onderzoeken die in opdracht van de FNOI zijn uitgevoerd. Het eerste onderzoek is verricht door BOM Engineering en resulteerde in het rapport *Stapelen OPK-balen*. Het tweede onderzoek, uitgevoerd door EHS Services, leidde tot het rapport *Veilig werken met balen papier*. De onderzoeken richtten zich op de vragen hoe het proces van productie, en op- en overslag van balen op een veilige manier kan plaatsvinden en hoe de risico's van interne verkeersstromen kunnen worden geminimaliseerd.

De handreiking is in samenwerking met de Nederlandse Arbeidsinspectie tot stand gekomen. Inspecteurs van de inspectie

hebben locatiebezoeken afgelegd en hebben niet alleen met de FNOI, maar ook met beide onderzoeksbureaus gesproken.

Praktische ondersteuning en maatwerk

Het doel van de handreiking is helder: het verhogen van de veiligheid binnen de branche en het voorkomen van arbeidsongevallen. De handreiking geeft bedrijven praktische tips voor het opstellen van juiste werkinstructies en is ingedeeld in vier specifieke onderdelen:

- Productie van balen
- Stapelen van balen
- Interne verkeersstromen
- Voorlichting en gedrag

Voor elk onderdeel bevat de handreiking concrete aanbevelingen en stappen om de veiligheid te vergroten. Met de adviezen in de handreiking kunnen de leden van de FNOI hun productieproces, de interne vervoersstromen en de op- en overslag van balen papier veiliger maken.

Omdat elke bedrijfssituatie uniek is, zal niet iedere aanbeveling rechtstreeks toepasbaar zijn. Bedrijven kunnen de adviezen naar eigen inzicht en rekening houdend met de lokale omstandigheden implementeren, met maatwerk tot gevolg.

EURIC na tien jaar stevig op de kaart, blijkt tijdens European Recycling Conference

Op 26 september 2024 werd het 10-jarig jubileum van EuRIC gevierd op de European Recycling Conference. Dat ook vertegenwoordigers van de Europese Commissie voor deze gelegenheid naar Milaan kwamen, laat zien dat EuRIC is uitgegroeid tot een relevante organisatie. Het congres stond in het teken van een Europese grondstoffenstrategie, de circulaire economie en de vraag hoe Europa minder afhankelijk kan worden van grondstoffen uit andere werelddelen.

EuRIC

De European Recycling Industries' Confederation (EuRIC) is de Europese koepelorganisatie van de recyclingindustrie. Namens de leden, de nationale recyclingverenigingen, vertegenwoordigt

EuRIC de recyclingindustrie richting de Europese instituties. Daarnaast is EuRIC een platform voor samenwerking en informatie-uitwisseling. De FNOI was één van de drijvende krachten achter de totstandkoming van EuRIC. Dat sprekers vanuit verschillende Europese institutie komen spreken op de door EuRIC georganiseerde Recycling Conference doet goed. Maar er is een aantal uitdagingen. Door de groei en uitbouw van de organisatie vertegenwoordigt EuRIC inmiddels meer materiaalstromen dan toen zij begon. Daardoor is het soms lastig om een eenduidige en krachtige boodschap te vormen, terwijl dat voor een sterke lobby juist noodzakelijk is.

Einde-afvalstatus voor gerecyclede grondstoffen

De European Recycling Conference 2024 vond dit jaar plaats in Milaan. EuRIC-voorzitter Olivier Francois en Cinzia Vezzosi, voorzitter van de Italiaanse brancheorganisatie Assofermet, openden het congres met een krachtige, politieke boodschap. Volgens Vezzosi is dringend behoefte aan regelgeving die de circulaire economie stimuleert. Van het tegenovergestelde lijkt echter sprake; recycling valt nog steeds onder op afval gebaseerde wetgeving. Vezzosi vindt

dat het pleidooi voor een einde-afvalstatus voor gerecyclede materialen veel te weinig weerklank vindt bij beleidsmakers. Francois benadrukte de belangrijke rol van de recyclingsector bij het reduceren van CO₂-uitstoot. Hij riep de beleidsmakers op met regelgeving te komen, die deze bijdrage ondersteunt in plaats van belemmert.

Recycling cruciaal voor klimaat- en grondstoffenbeleid

Verschillende vertegenwoordigers van de Europese Commissie, waaronder Kurt Vandenberghe van het Directoraat Generaal (DG) Klimaatactie, spraken over het belang van recycling in de transitie naar een klimaat-neutrale economie. Vandenberghe stelde zelfs dat recycling cruciaal is om de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen in de EU te verhogen. Zijn collega van het DG Interne Markt, Immavera Sardone, onderschreef dit door te wijzen op het verminderen van de afhankelijkheid van grondstoffenimport. Ook Ioannis Bakas van het European Environment Agency benadrukte de circulaire economie als middel om minder afhankelijk te worden van import. Consensus alom, maar tijdens een paneldiscussie bleek een duidelijk verschil van perspectief tussen industrie en beleidsmakers. Volgens een vertegenwoordiger van de Europese Commissie bestaan de door de recyclingsector gewenste einde-afvalcriteria reeds. De industrie gaf als reactie dat deze criteria slechts gelden voor enkele materialen en daarnaast niet consistent worden toegepast binnen de lidstaten.

Vooraf voor de oudpapiersector zorgt de lappendeken van criteria voor handelsbelemmeringen binnen de EU. Ook de aanscherping van exportregels op gerecyclede materialen wordt door de recyclingsector als een bedreiging gezien voor de circulaire economie, waar beleidsmakers dit juist als versterking beschouwen.

Versterking van de markt voor gerecyclede grondstoffen

Alle sprekers tijdens het congres waren het erover eens dat de markt voor en met name de vraag naar gerecyclede materialen een flinke impuls nodig heeft. Bakas stelde voor om de bestaande R-ladder uit te breiden met de R van *return*; het stimuleren van de terugkeer van gerecyclede materialen in nieuwe producten. Zonder zo'n stap dreigen de exportbeperkingen de circulaire ambities van Europa verder te belemmeren in plaats van te bevorderen.

De European Recycling Conference was inhoudelijk een succes. De Europese beleidsmakers is wederom duidelijk gemaakt dat de recyclingsector een cruciale rol speelt in het behalen van klimaat- en grondstoffendoelstellingen. Voor een 10-jarig jubileum was er echter sprake van een vrij sobere setting. En met circa 150 aanwezigen was het event zeker niet de best bezochte European Recycling Conference ooit. Werk aan de winkel dus.

Tijdens een paneldiscussie bleek een duidelijk verschil van perspectief tussen industrie en beleidsmakers.

BELEIDSMAKERS IN DIALOOG MET DE PAPIER- EN KARTONKETEN

Op 29 oktober vond een werkbezoek plaats waarbij beleidsmakers van de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en adviseurs van Rijkswaterstaat inzicht kregen in de ontwikkelingen binnen de papier- en kartonketen. De twaalf deelnemers reisden naar verschillende locaties om de visie, ambities en ketensamenwerking te ervaren. PRN organiseerde de dag die in het teken stond van circulariteit en de gezamenlijke inspanningen om de kringloop van papier en karton te sluiten.

Circulariteit begint bij kwaliteit

De dag begon op Utrecht Centraal, waar de deelnemers door PRN-directeur Hielke van den Brink werden verwelkomd in een touringcar met vergadertafels. De eerste stop was FNOI-lid Veolia Papier en Plastics Recycling in Utrecht. Gastheer Jan van der Roest benadrukte dat oudpapier geen afval is, maar een waardevolle grondstof. In een duo-presentatie lichtten Hielke Van den Brink en FNOI-adviseur Hans Koning toe dat oudpapier de belangrijkste grondstof is voor nieuw papier en karton en dat de markt voor oudpapier wordt gedreven door kwaliteit en mondiale vraag. De combinatie van kwaliteit en marktvrage is de drijvende kracht achter het succes van papierrecycling. 'Circulariteit

begint bij kwaliteit', benadrukte Van den Brink, wat betekent dat het ingezamelde oudpapier aan steeds hogere eisen moet voldoen.

Nieuwe benadering overheid

Koning riep de overheid op om het traditionele 'afval-denken' los te laten en randvoorwaarden

te creëren, die ervoor zorgen dat marktwerking en kwaliteit optimaal zijn. Hij noemde het verontrustend dat deze marktfactoren ernstig in gevaar worden gebracht. De kwaliteit van het ingezamelde oudpapier en karton staat al jaren onder druk, terwijl internationaal de kwaliteitseisen van de papierfabrieken hoger worden. Tevens zijn er krachten – ook binnen de Nederlandse overheid – die nascheiding een goed plan vinden om daarmee oudpapier uit het restafval te scheiden. Voor de circulaire economie is vrijwel geen slechter plan te bedenken. Daarnaast wordt de internationale handel in oudpapier vanaf mei 2027 ernstig belemmerd als gevolg van de recente herziening van de EVOA, de Europese Verordening die het grensoverschrijdende verkeer van afvalstoffen regelt.

De boodschap van de FNOI was helder: zonder einde-afvalcriteria voor oudpapier geen circulaire papierketen.

Einde-afval-status noodzakelijk

Zonder vaststelling van einde-afvalcriteria voor oudpapier zullen bovengenoemde factoren er voor zorgen dat de financiële waarde van oudpapier ernstig in het gedrang komt.

Einde-afvalcriteria vormen enerzijds de ultieme *drive* voor verdere kwaliteitsverbetering van de inzameling. Anderzijds vormen zij het redmiddel om de desastreuze handelseffecten van de herziening van de EVOA voor de stroom oudpapier en karton te kunnen voorkomen. Koning eindigde zijn relaas met de opmerking dat hij het onbegrijpelijk vindt dat de rijksoverheid momenteel prioriteit legt bij het vaststellen van einde-afvalcriteria voor een materiaal als Struviet en geen capaciteit zegt te hebben voor het vaststellen van einde-afvalcriteria voor oudpapier en -karton. De FNOI heeft de ministeriele regeling die hiervoor benodigd is al in 2023 ontworpen en aangeboden aan het ministerie. Hierop is nog geen actie ondernomen. Het vasthouden aan oude 'afval-denkwijzen' hindert volgens Koning de overgang naar een circulaire keten, waarin oudpapier juist een waardevolle grondstof zou moeten zijn.

Duurzame Verpakkingen bij Leeflang Verpakkingsdrukwerk

Na Veolia Papier en Plastics Recycling bracht de bus de deelnemers naar Leeflang Verpakkingsdrukwerk in Arnhem. Directeur

Loes Hassink vertelde hoe het bedrijf de stap heeft gezet van handelsdrukkerij naar verpakkingsspecialist, met name voor de farmaceutische sector. Leeflang zet in op duurzame verpakkingen en minimaliseert snijverliezen in het productieproces. De verpakkingen kunnen na gebruik eenvoudig worden gerecycled. KVGO-voorzitter Dick Naafs en Kartoflex-directeur Hans van Schaik vertelden over de uitdagingen en indrukwekkende prestaties van de grafische sector en kartonnage- en flexibele verpakkingindustrie. Ook lieten zij zien hoe hun branches steeds meer samenwerking zoeken met aanpalende sectoren.

BELEIDSMAKERS IN DIALOOG

De combinatie van kwaliteit en marktvraag is de drijvende kracht achter het succes van papierrecycling.

CO₂-Reductie en Net Zero

Het werkbezoek eindigde in Renkum bij papierfabriek Smurfit Westrock Parengo B.V., een koploper in CO₂-reductie. Manager Human Resources Ruben van Haren leidde de deelnemers door het technologisch geavanceerde productieproces en benadrukte de doelstelling om in 2030 Net Zero te bereiken. Deze ambitie, om op de meest duurzame en efficiënte wijze verpakkingspapier te produceren, onderstreept de bijdrage van de papier- en kartonindustrie aan de nationale en Europese doelen voor CO₂-reductie en circulariteit. Corneel Lambregts van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papierfabrieken (VNP), brancheorganisatie voor de papier- en kartonindustrie, vatte in zijn presentatie de duurzame doelstellingen van de keten samen.

Food for Thought

Het werkbezoek bood een waardevolle gelegenheid voor dialoog, waarbij de FNOI en haar partners duidelijk konden maken wat nodig is voor een circulaire toekomst. De aanwezige beleidsmakers stelden veel vragen, wat leidde tot interessante discussies. De boodschap van de FNOI was helder: oudpapier moet als grondstof worden erkend en behandeld. Dit vraagt om focus op kwaliteit bij de inzameling en beleid dat de juiste randvoorwaarden creëert. Volop stof tot nadenken voor de deelnemers die hopelijk met een beter begrip van de papier- en kartonketen huiswaarts keerden.

Voor elk (verzekerings-)vraagstuk binnen de recycling een oplossing!

Bij All Insurance Solutions B.V. bent u letterlijk verzekerd van een partner (verzekeringen en risicomanagement) met ruime ervaring in de recycling-branche.

- Vrijblijvende analyse van uw bedrijfsrisico's en verzekeringspakket
- 100% onafhankelijk
- Alles onder één dak
- Persoonlijk en creatief in (maatwerk-)oplossingen
- Altijd betrokken, communicatief en fanatiek

 circulair
verzekeren

 All Insurance
Solutions

Helsinkilaan 8
3446 AH Woerden
www.ais.nl
088 - 00 191 50

FELICITATIES AAN LEJEUNE ASSOCIATION MANAGEMENT

De genomineerden voor de
de Mans Lejeune Award.

De FNOI feliciteert Lejeune Association Management van harte met haar 60-jarig jubileum! Al jarenlang is Lejeune een waardevolle partner en geeft zij uitvoering aan het bureau en de branchetaken van de FNOI.

Op 31 oktober 2024 vierde Lejeune dit bijzondere jubileum met een inspirerend congres. Hoogtepunt was de keynote van transitie-expert Professor Jan Rotmans over de rol van brancheorganisaties in de duurzaamheidstransitie. Tijdens het congres werd de Mans Lejeune Award 2024 uitgereikt. Deze Award is vernoemd naar de oprichter van Lejeune Association Management, die al vroeg het belang van (Europese) samenwerking tussen bedrijven inzag. De Mans Lejeune Award biedt erkenning voor organisaties die zich onderscheiden door succesvolle samenwerking op het gebied van duurzaamheid op sectorniveau.

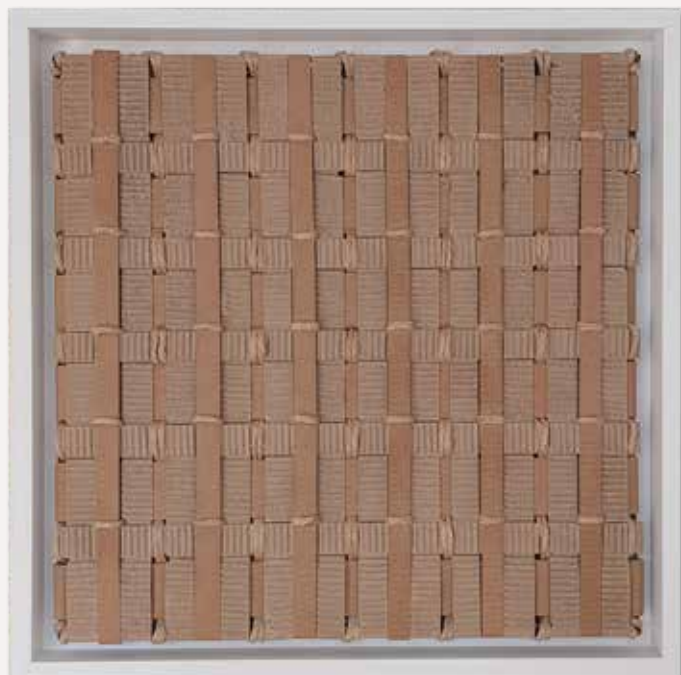
De FNOI kijkt uit naar nog vele jaren van samenwerking!

INGE PRINS VAN WIJNGAARDEN

Kunst en papier

De kunst van Inge Prins van Wijngaarden (1979) is meer dan een visueel statement. Prins van Wijngaarden reflecteert op het leven, zoekt naar harmonie en laat zich daarbij inspireren door de (menselijke verbondenheid met de) natuur, het menselijk gedrag en de eigenschappen van verschillende materialen. Haar kunst is niet alleen bedoeld om mooi te zijn; het is een krachtig middel om emoties te uiten en anderen te inspireren.

Duurzaamheid staat daarbij centraal. Prins van Wijngaarden kiest bewust voor milieuvriendelijke en gerecyclede materialen, zoals papier en karton, om zo een positieve impact te hebben op de wereld. Op innovatieve wijze maakt zij gebruik van de eigenschappen van golfkarton. De ribbelstructuur van het materiaal vormt een uitgangspunt voor de creaties en geeft het werk een intrigerende dimensie.

Prins van Wijngaarden is lid van het kunstenaarscollectief Botanical Tales. Momenteel werkt zij met de vijf andere kunstenaars van deze groep aan een tentoonstelling die is geïnspireerd op de tuin en natuur rondom paleis Soestdijk. De expositie *Layers of Time* komt tot stand in samenwerking met Paleis Soestdijk en zal in het voorjaar van 2025 worden geopend.